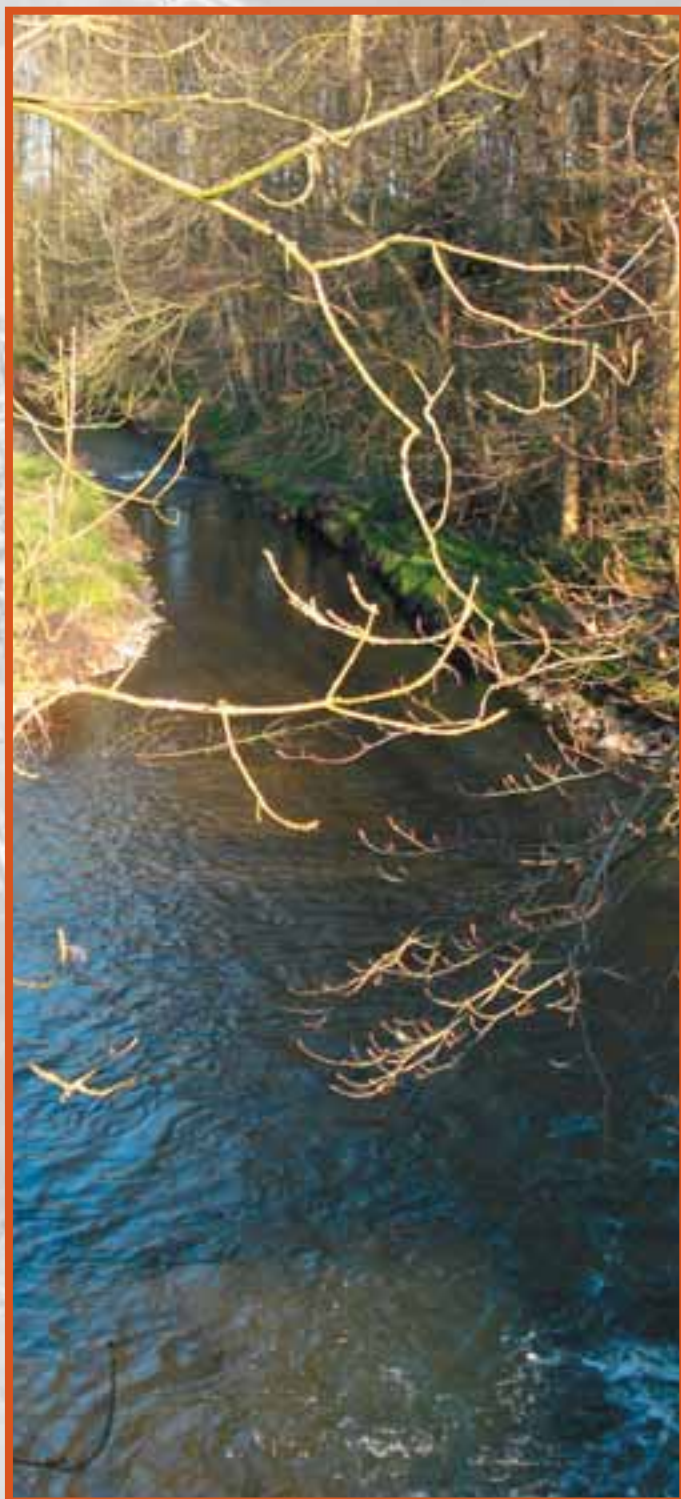

Udviklingsplan for

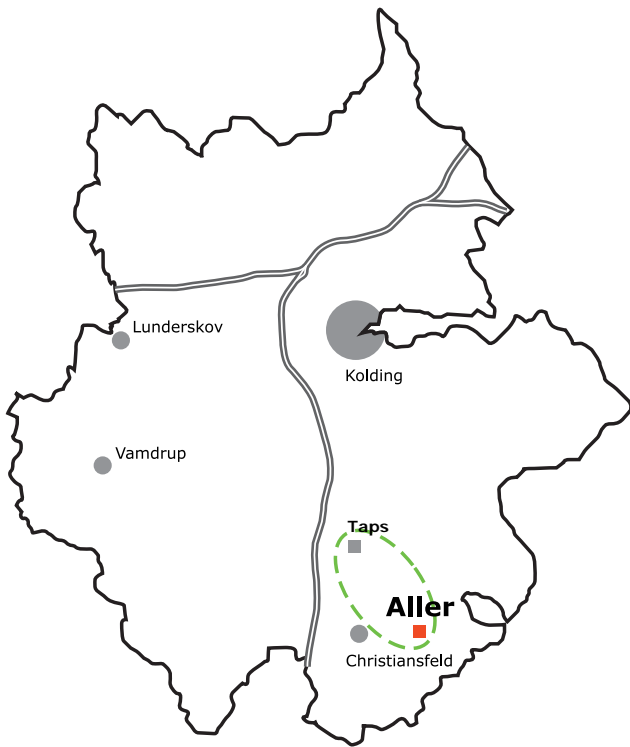
Aller og omegn

Kolding
Kommune

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Karakteristik	4
Luftfoto	7
Beskyttelse, bindinger og kulturhistorie	9
Attraktiv bosætning, byudvikling og erhverv	10
Forskønnelse, fællesfaciliteter og bevaringsværdige steder	12
Stiforbindelser og opholdssteder	14
Infrastruktur	16
Bemærkninger fra borgerne	19

Landsbysamarbejderne

Kolding Kommune består af 20 landsbyer, som er organiseret i Landsbyernes Kontaktforum. Landsbyerne er efter geografisk placering og historisk tilknytningsforhold organiseret i 9 landsbysamarbejder, der alle er repræsenteret i Kolding Kommunes Landsbyforum.

Landsbysamarbejderne består i at skabe lokalt samarbejde, som kan styrke den lokale dagligvarehandel, den fælles skole, kirke eller forsamlingshus, de fælles foreninger, de fælles naturværdier i området med mere.

Landsbysamarbejdet Aller - Taps

Aller indgår i et landsbysamarbejde med Taps. Der eksisterer ikke nogen tradition for samarbejde inden for forskellige områder, og samarbejdet udmønter sig derfor primært i den fælles organisering i forhold til Kolding Kommunes Landsbyforum.

Udviklingsplanen er udarbejdet for Udviklingsgruppen under ASU & B af GBL Gruppen for by & landskabsplanlægning aps i perioden februar 2008 til januar 2009.

Med udviklingsgruppen som styregruppe har der været nedsat en række arbejdsgrupper bestående af Anette Wolff, Esben Skøtt, Brian Ørnskov, Lene Bylling, Frederik Bylling, Anita Jensen, Helle Schultz, Erik Schultz, Rita Hansen, Kirsten Møller, Gerhard Møller, Jonna Aagaard, Søren Strube, Per Langkjær og Nina Kruse.

Tekst, layout og illustrationer:
GBL Gruppen for by & landskabsplanlægning aps

Tryk:
Kolding Kommune

Luftfoto og grundkort udlånt af Kolding Kommune

Kilder:
Christiansfeld Kommuneplan 2000-2010
Kommuneatlas Christiansfeld
Miljøportalen.dk

Forord

Hermed foreligger Udviklingsplan for Aller og omegn. Den færdige udviklingsplan er udtryk for borgernes ønsker og ideer til områdets udvikling de næste 10-15 år. Forslaget indeholder ønsker og forslag til forbedringer i og omkring landsbyerne.

Planens indhold er udarbejdet på baggrund af arbejdsgruppernes drøftelser på en række møder i 2008, 3 fælles møder mellem GBL og arbejdsgrupperne, samt 2 forudgående borgermøder afholdt på lokalsamfundets eget initiativ i maj og august 2007. Endvidere er planen justeret på baggrund af Teknisk Forvaltnings kommentarer til et tidligere udkast af planen og endelig fremlagt på et borgermøde i august 2008.

De indkomne bemærkninger fra borgermødet er efterfølgende vurderet af Sogneforeningen og bl.a. indarbejdet som bemærkninger på side XX i hæftet.

Kolding Kommune har opfordret de forskellige landsbysamfund til at udarbejde disse udviklingsplaner for at kende landsbyernes ønsker til udvikling og tiltag for fremtiden.

Her er også tale om forslag til nogle initiativer, der kun kan realiseres, hvis de berørte grundejere og lejere er indforstået hermed.

Forslaget er disponeret som følger:

Først en beskrivelse af Aller og omegn (beliggenhed, overordnet struktur samt byfunktioner og offentlige faciliteter). Dernæst et afsnit der beskriver bindinger og kulturhistorie, og dermed særlige hensyn i forhold til fremtidig udvikling. De følgende afsnit beskriver og perspektiverer området som henholdsvis bo- og arbejdssted, samt som fritids- og rekreativt område. Forslaget indeholder endvidere et afsnit om infrastruktur, hvor bl.a. de trafikale forhold behandles. Planen indeholder en række ønsker og forslag til forbedrede forhold i området, hvilket beskrives under hvert sit respektive tema.

Udviklingsgruppen anser det for vigtigt:

- at forbedre trafiksikkerheden i området
- at sikre en bedre udnyttelse af områdets kultur- og naturressourcer, herunder oprensning af Aller Mølleledam, etablering af opholds- og legefaciliteter herved samt forskønnelse af pladsen ved Aller kirke og Aller Friskole
- at bibeholde og udvikle et godt udbud af fritidsfaciliteter til forskellige aldersgrupper i området, herunder etablering af et multi-/kulturhus, der kan rumme en række forskellige aktiviteter
- at der udbygges et sammenhængende stinet, bl.a. med henblik på at skabe forbindelse mellem mølleledammen, det øvrige nærområde samt tilstødende områder
- at sikre et boligudbud, der bibeholder den aldersmæssigt brede beboersammensætning i området
- at sikre at udviklingen i området sker i et tempo, som gør det muligt at bevare områdets landlige værdier og identitet
- at sikre den fortsatte eksistens og udvikling af områdets institutioner og det lokale engagement, herunder opretholdelse af det lokale brandværn
- at der sker en erhvervsmæssig udvikling, der dels tiltrækker flere mindre erhvervsdrivende som fx håndværkere, samt sikrer et lokalsamfund, hvor der er balance mellem landbrugets udviklingsmuligheder og den beboelsesmæssige komfort

Udviklingsgruppen under Aller Sogns Ungdoms- og Borgerforening (ASU & B)

Januar 2009

Primære tiltag i fremtiden

Udviklingsgruppen under Aller Sogns Ungdoms- og Borgerforening vurderer, at der bør ydes en særlig indsats for at følgende 3 indsats i udviklingsplanen bliver fulgt op i den nærmeste fremtid:

- 1) forbedring af trafiksikkerhed på Kær Møllevej ved Aller Friskole (se side 18-19)
- 2) forbedring af trafiksikkerhed i krydset Allervej / Torningvej (se side 17)
- 3) udvikling af rekreative områder, herunder udbygning af sammenhængende stisystem og etablering af lege- og opholdsområde ved Aller Mølleledam (se side 14-15)

De 4 nævnte landsbyer placerer sig geografisk med Torning længst mod vest og tættest på den gamle kommuneby Christiansfeld. Landsbyen består af en række landejendomme beliggende spredt langs Torningvej samt Gl. Allervej og Torning Møllevvej.

Længere mod øst ad Allervej ligger landsbyen Aller med henholdsvis Aller Mølle på den sydlige side og den øvrige bebyggelse hovedsageligt beliggende på den nordlige side af vejen. Aller Mølles mange byg-

ninger er placeret på en stor trekant afgrænset af Allervej og Aller Møllevvej, hvor sidstnævnte er en stejl opkørsel fra den markante Taps ådal og det gamle overgangsted, til den midterste del af Aller. Lidt mod nord for dette kryds, og adskilt fra den resterende bebyggelse, ligger Aller kirke, Aller Friskole, det gamle enkesæde, den tidligere præstegård (nedlagt ved sognesammenlægning) samt en række huse.

Længere mod øst, hvor Allervej fortsætter i Stubbum Landevej, ligger Stubbum, der består af en række gårde og småhuse, hovedsageligt beliggende på den sydlige side af vejstrækningen. Landsbyen placerer sig smukt i det kuperede terræn som en sidedal til Taps ådal.

Længere mod nordøst og umiddelbart syd for Hejlsminde Nor ligger en mindre spredt bebyggelse ved navn Meng.

Det samlede område rummer rundt regnet 500 beboere, med en bred aldersmæssig beboersammensætning, dog med vægten på aldersgrupper over 30 år.

Institutioner, foreninger og erhverv

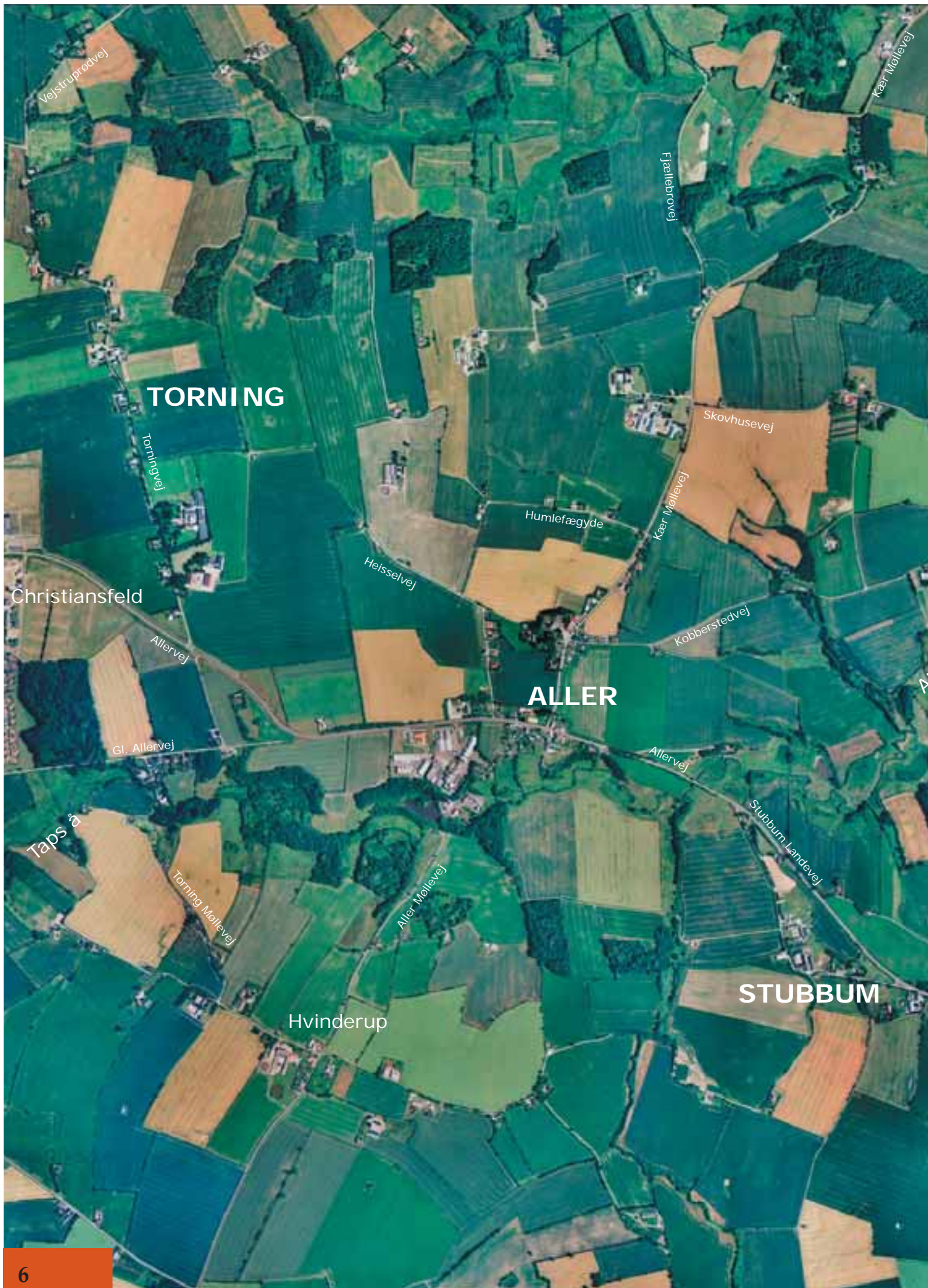
Som beskrevet tidligere rummer området en række institutioner, som primært er beliggende i Aller. Friskolen blev i 1988 oprettet af en forældrekræds som resultat af nedlæggelse af den lokale folkeskole. Skolen startede med 33 børn og 4 lærere, mens den i dag muliggør skolegang fra 0.-9. klasse samt SFO, og dagligt besøges af 140 børn og 18 ansatte.

Foruden skole og kirke er den nordlige del af Aller også hjemsted for Aller Sogns og Ungdoms- og Borgerforening (ASU & B), der bl.a. udnytter boldarealet ved skolen. Desuden arrangerer fritidsudvalget under ASU & B hvert år en række fritidsaktiviteter, fx i form af foredrag, kreative aftener, madlavningsaftener, cykelløbet Sønderjylland Rundt med start og slut i Aller m.m.

Den nedlagte kro markant beliggende midt i Aller er nu omdannet til beboelse og Bed & Breakfast.

I området forefindes desuden Hejlsminde Rideklub, der anvender faciliteterne på Kjeldsgård Ridecenter i Stubbum. Rideklubben flyttede hertil i 2004, hvilket forklarer klubbens navn.

Foruden en række landbrug og områdets største virksomhed, Aller Mølle, rummer Aller og omegn følgende erhvervsdrivende; frisør, automekaniker, snedker/tømrer, elektriker og vognmand.

TORNING

ALLER

STUBBUM

Hejls

Hejlsminde

Hejlsminde Nor

Lillebælt

MENG

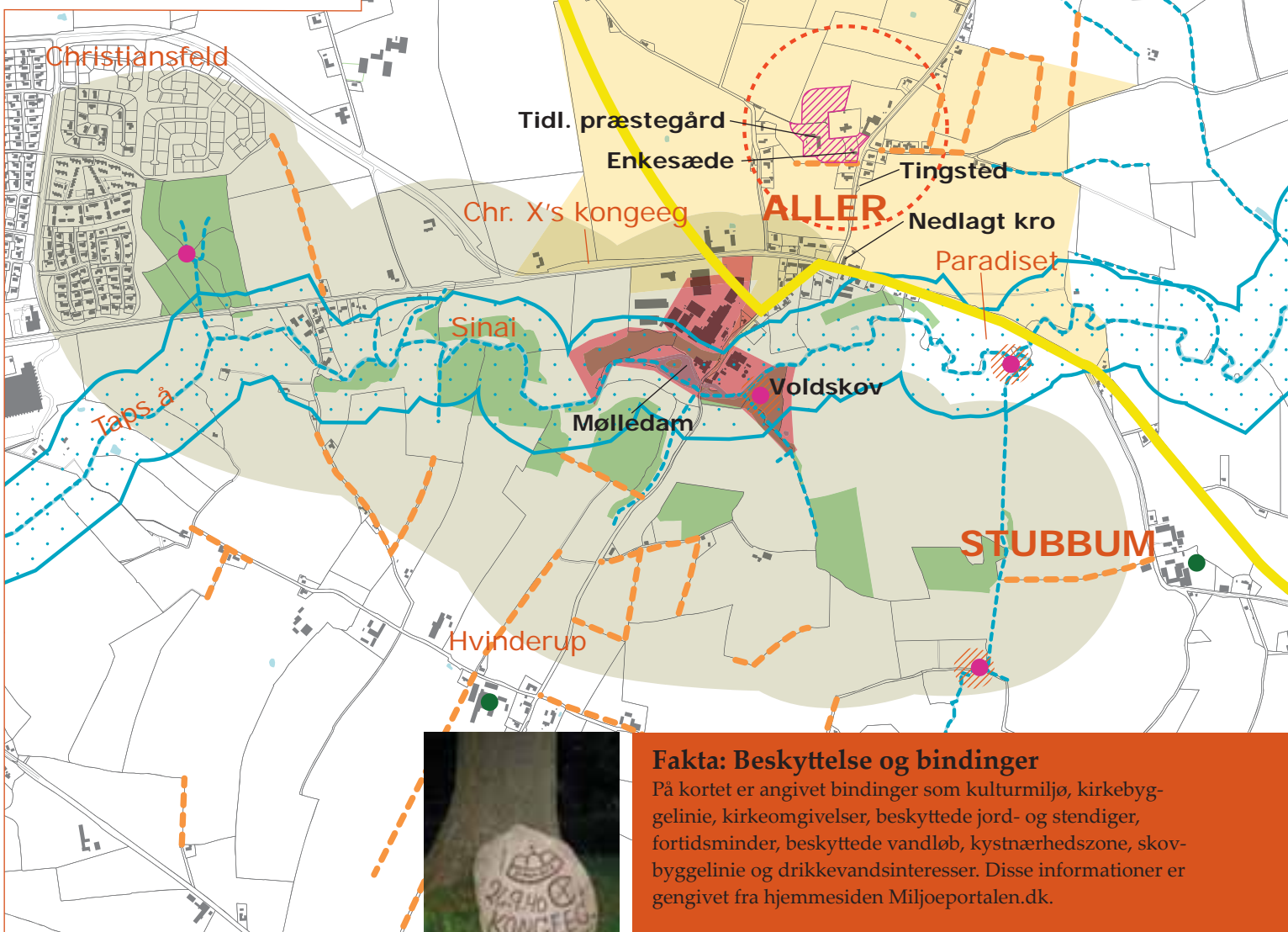
Menggvej

Stubbum Landevej

Luftfoto

(2006)

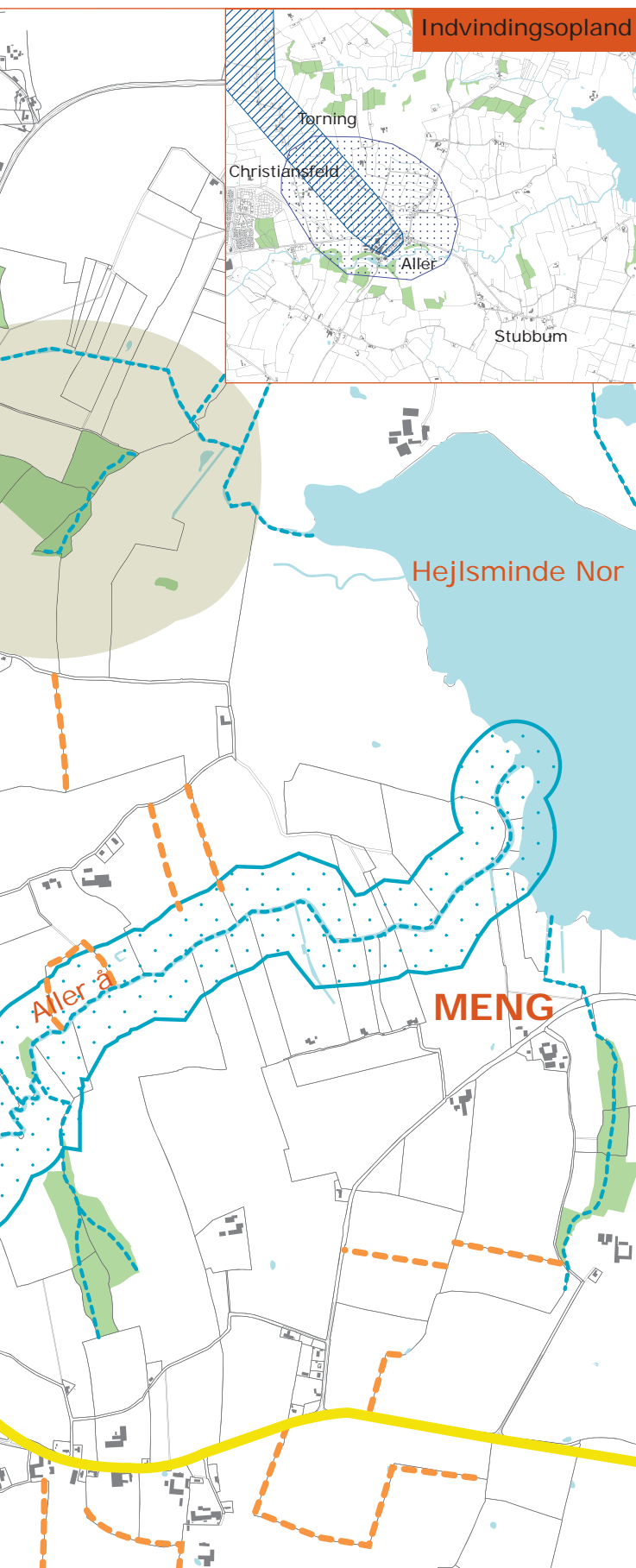
- Sø/Vandløb
- Eksisterende skov
- Fredede fortidsminder
- Fredede fortidsminder m/ beskyttelseslinie
- Større husdyrbrug
- Beskyttede jord- og stendiger
- Kirkebyggelinier
- Beskyttede vandløb
- kystnærhedszone
- Kirkeomgivelser
- Kulturmiljø
- Skovbyggelinier
- Åbeskyttelse
- Indsatsområder for grundvand
- Fredede områder
- Indvindingsopland for almene vandværker

Fakta: Beskyttelse og bindinger

På kortet er angivet bindinger som kulturmiljø, kirkebyggelinie, kirkeomgivelser, beskyttede jord- og stendiger, fortidsminder, beskyttede vandløb, kystnærhedszone, skovbyggelinie og drikkevandsinteresser. Disse informationer er gengivet fra hjemmesiden Miljøportalen.dk.

Beskyttelse, bindinger og kulturhistorie

Dette kort angiver de væsentligste bindinger, som nødvendigvis må tages med i den samlede vurdering af områdets udviklingsmuligheder.

Store dele af området er dækket af drikkevandsinteresser (jf. det lille kort til venstre herfor).

Kulturhistorie

Øst for Aller mølledam ligger voldskoven, hvor der tidligere har ligget en vikingeborg. Dengang var det muligt at sejle hele vejen herop. Der er i dag stadig meget tydelige spor af hele komplekset.

Stadig på den sydlige side af Allervej i Aller forefindes to områder ved navn Sinai og Paradis. Hvordan de har fået sine navne er usikkert, men på en lille høj i et anlæg ned mod Taps å, blev der for hundreder af år siden holdt kristelige eller gudelige møder.

Lidt længere mod nord ad den gamle hærvej lige før Aller kirke og Aller friskole ligger Tingstedet. Her var fra 1562 til 1864 Tyrstrup Herreds Ting, som omfattede 15 sogne. Ved grænsedragningen i 1864 gik de 8 sogne til Danmark og de 7 til Tyskland.

Christian d. X's kongeege er beliggende vest for Aller. Ud over egetræet, der blev plantet af elever fra Aller Skole i anledningen af den daværende konges 70 års fødselsdag (26. september 1940), udgøres stedet af et mindre græsareal, en mindesten og en bæk. Det lille anlæg er hjemsted for udførelse af en række ritualer i løbet af året, gennemført af et lokalt selskabeligt laug. I princippet kan alle blive medlem af lauget, dog forudsat at de indstilles af 2 eksisterende medlemmer.

Aller landsby rummer en række markante bygninger, hvoraf kan nævnes den tidligere kro, det gamle enkesæde (stråtækket bindingsværkshus) samt den tidligere præstegård.

I områdets nordlige del forefindes den gamle Fjællebro, der har et dobbelt gennemløb. Broen antages at være udført mellem 1800 og 1840, hvor den har afløst en træbro, hvis pælehuller tydeligt er sporet på stedet.

Ved den gamle hovedlandevej, der gik igennem Brabæk syd herfor, lå et gammelt sted kaldet "Bei der Hand". Den skrevne historie fortæller, at navnet ikke er ældre end fra treårskrigen. Efter sigende skulle det tyske militær have haft samlingssted her og gav huset - der lå tæt op ad landevejen - dette besynderlige navn. En anden historie forklarer, at navnet skyldes at en tysk soldat dengang bad en landsbyboer om vand at drikke. Da landsbyboeren byder soldaten vand fra pumpen lige ved siden af dem, udbryder soldaten; ah, lige ved hånden (bei der hand). På en skråning forefindes en mindesten til minde herom.

Den kendte bladudgiver Carl Allers familie stammer fra Aller, som familien tog sit efternavn efter.

Drikkevandsinteresser

Nye byudviklingsområder må som udgangspunkt kun udlægges, hvor der ikke er særlige drikkevandsinteresser. Hvis det ikke er muligt, bør områderne udlægges så der tages særlige forholdsregler til beskyttelse af grundvandsressourcerne.

Husdyrbrug

Desuden angiver kortet et udvalgt antal af områdets erhvervs-mæssige dyrehold. Årsagen til angivelse heraf er, at det er det nødvendigt at screene området for eventuelle lugtgener fra landbrug, for at afdække områdets byudviklingsmuligheder. De informationer, der ligger til grund for angivelse af erhvervs-mæssige dyrehold, stammer fra et lugtkort udarbejdet på baggrund af det centrale husdyrregister og lovkrav til lugt.

Attraktiv bosætning, byudvikling og erhverv

Aller og omegn byder som helhed på en lang række af bosætningskvaliteter. Blandt disse kvaliteter kan bl.a. nævnes områdets fantastiske natur og landskab, et spændende kulturhistorisk miljø, en velfungerende friskole, en kirke, arbejdspladser samt et livligt miljø og foreningsliv, hvor der til stadighed er tilbud om forskellige fritidsaktiviteter.

Det er vel at mærke nødvendigt at opretholde området som et attraktivt bosætningstilbud, hvilket foreslås gjort via en række forskellige tiltag. På de følgende sider beskrives tiltag rettet mod forbedrede rekreative faciliteter og forbedret trafikikkerhed, men desuden er det et ønske at udstykke nye grunde i området. Dette bør ske under hensyntagen til landsbyernes karakter og med god mulighed for at integrere tilflyttere, og derfor ønskes Aller og omegn udviklet med nyopførte boliger svarende til 2-3 husstande pr. år. Genrelt bør den fremtidige udvikling af både Christiansfeld og Aller ske under hensyntagen til, at Aller bevarer sit selvstændige landsbypræg, hvilket er et ønske, der særligt henvender sig mod den fremtidige bolig- og erhvervsudvikling i Christiansfeld.

Der er hovedsageligt behov for boliger rettet mod to segmenter, nemlig børnefamilier samt ældre men-

nesker, der fx søger ny bolig fordi deres nuværende bolig kræver for meget vedligeholdelse. Med hensyn til sidstnævnte ønske kan der både være tale om tilflyttere, men endvidere vil det give bedre muligheder for områdets ældre beboergruppe at blive boende i området.

Ældreboliger

I planen peges der på, at der på udvalgte arealer kan bygges ældreboliger. Sådanne boliger kan eksempelvis opføres som tæt-lav lavenergibebyggelse. Byggegrundene bør placeres således at der bygges videre på den eksisterende landsbystruktur, hvormed de bør ligge langs eksisterende vejforløb.

Familieboliger

Området tilbyder en række kvaliteter, som appelerer til børnefamilier, hvor i blandt muligheden for skolegang er en stærk trumf. Endvidere er det dog et ønske at underbygge og udbygge områdets bosætningskvaliteter med et lokalt tilbud om vuggestuepladser, fx placeret i Aller.

- Eksisterende skov
- Grønne arealer
- Nye boligområder
- Kolding kommunes Landsbyafgrænsning

- Eksisterende skov
- Grønne arealer
- Nye boligområder

I Stubbum forefindes et mindre ubebygget areal beliggende i den østlige ende af landsbyen. Her peges på, at der kan ske udstykning af et par grunde, som vil få en ganske god udsigt mod nord over det smukke omgivende landskab (se billeder til venstre). Nordøst herfor forefindes endnu et mindre areal, hvor der kan opføres boliger med fantastisk udsigt over land og vand (se billederne over denne tekst).

Erhverv

Det er et lokalt ønske at tiltrække mindre håndværks- og produktionsvirksomheder samt liberale erhverv til området. Disse kan med fordel udnytte nedlagte landbrugsejendomme i området. Enten således at én virksomhed overtager hele ejendommen, eller i en form, hvor flere virksomheder udnytter ejendommens forskellige arealer i henholdsvis stuehus og øvrige landbrugsbygninger.

Forskønnelse, fællesfaciliteter og bevaringsværdige steder

Øverst: Ankomst til kirkepladsen med enkesædet i forgrunden
Nederst: Aller kirke og friskole

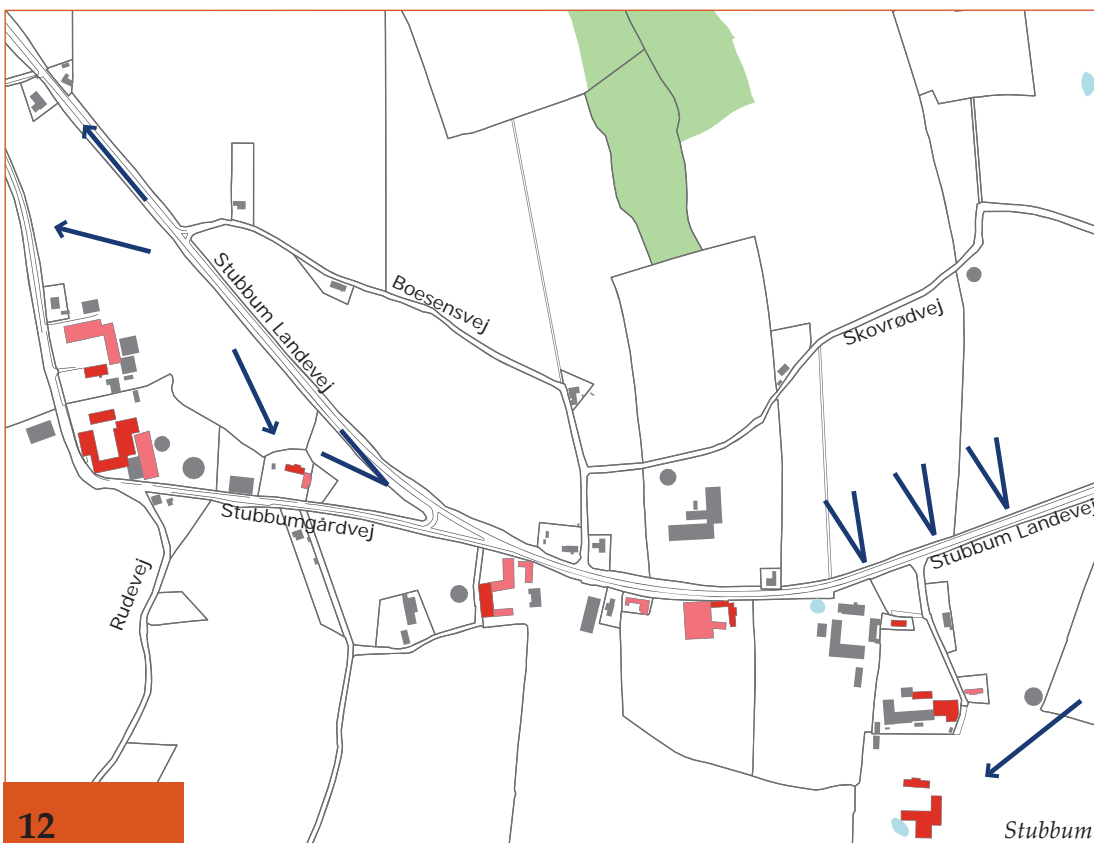
- Sø/Vandløb
- Eksisterende skov
- Grønne arealer
- Særlige kig

Fra Kommuneatlas Christiansfeld

- Dominerende bygningsværk
- Markant rumskabende bebyggelse
- Sigtelinie
- Udsigt

Kulturelle og landskabelige kvaliteter

Som nævnt under forrige tema rummer Aller og omegn en lang række kulturhistoriske kvaliteter og ressourcer. På kortene er gengivet de bygninger og strukturelle elementer udpeget i Christiansfeld kommuneatlas på grund af, at de besidder særlige kvaliteter vurderet efter arkitektoniske og historiske kriterier. Baggrunden for de følgende forslag er at understøtte et udvalg af disse elementers kvaliteter, men desuden optimere dem som ressourcer i lokalsamfundet.

Ønsker til tiltag

Kirkepladsen

Syd for skolen i Aller ligger et areal, som ejes af kirken og betegnes kirkepladsen. I øjeblikket anvendes arealet til parkering for både kirkens og skolens brugere. På baggrund af den centrale placering i landsbyen er det et stærkt lokalt ønske at stedet fremstår smukt, hvilket kræver en forskønnende indsats. På borgernes eget initiativ er der blevet udarbejdet et skitseforslag til, hvordan arealet kan forskønnes, hvilket hovedsageligt forslås gjort ved beplantning og ændret belægning.

I den videre bearbejdning af pladsprojektet bør sikres en samhørighed mellem dette projekt og et trafikikkerhedsforbedrende projekt på Kær Møllevvej, beskrevet under temaet "Infrastruktur". Desuden skal den fortsatte dialog om projektet involvere menighedsrådet.

Kulturhuset Præstegården

Vest for Aller kirke er der på en stor grund placeret en smuk bygning, der tidligere fungerede som præstegård. Ejendommen er i kommuneatlasen udpeget som et dominerende bygningsværk, og besidder nogle potentialer, som dette forslag ønsker at udnytte.

Dels ligger ejendommen centralt og dels rummer den nogle store lokaler, som vil være særdeles anvendelige til fælles formål. Eksempelvis vil her kunne arrangeres fællesaktiviteter for områdets pensionister. Her kunne desuden indrettes værkstedsfaciliteter til fælles brug, og endvidere vil ejendommen være storartet til børnepassning, hvilket bl.a. skyldes den store tilhørende grund, der giver en lang række udfoldelsesmuligheder.

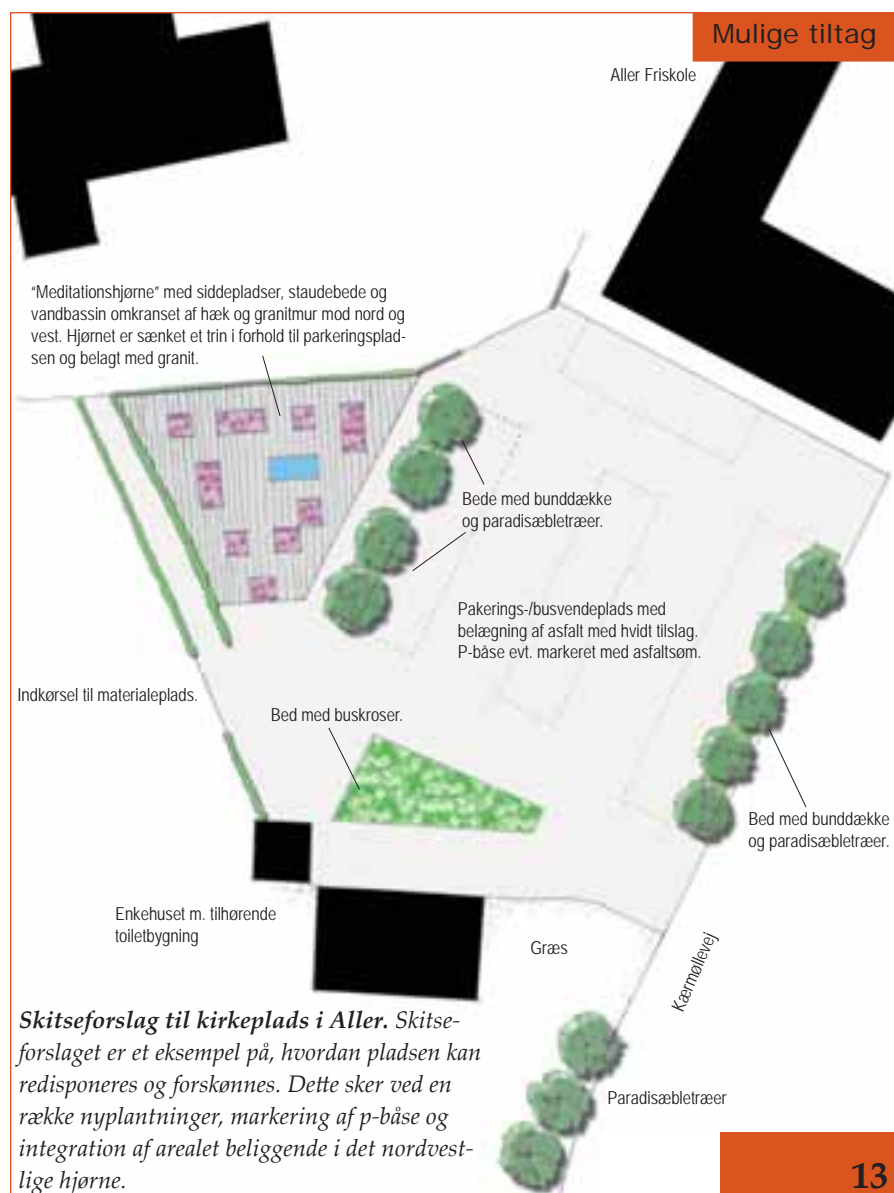
I viderebearbejdningen af projektet vedrørende kirkepladsen bør indgå overvejelser om, hvordan pladsen bedst disponeres i forhold til eventuel etablering af multi-/kulturhus i den tidligere præstegård.

Tidligere præstegård

Belysning

Borgerne har et ønske om, at den eksisterende gadebelysning i Aller suppleres med gadebelysning på den sydlige del af Heisselvej, foruden at belysningen re-etableres på det på kortet angivne sted på Aller Møllevvej.

Skitseforslag til kirkeplads i Aller. Skitseforslaget er et eksempel på, hvordan pladsen kan rediskoneres og forskønnes. Dette sker ved en række nyplantninger, markering af p-båse og integration af arealet beliggende i det nordvestlige hjørne.

Stiforbindelser og opholdssteder

Der eksisterer et stort potentiale i at etablere et samlet stisystem i området, som vil kunne forløbe gennem et landskab med store naturkvaliteter. På kortet foreslås etableret stier rundt om Aller Mølledam, men desuden peges der på at etablere forbindelse fra Aller til Stubbum via den smukke ådal. Ydermere er det et ønske, at det lokale stisystem kobles sammen med forbindelser videre langs Taps å til Hejlsminde, samt til Torning.

Planen peger desuden på, at der sker en reetablering af den gamle kirkesti fra Aller kirke til Meng.

Aller Mølledam – et rekreativt område

Mølledammen er tidligere blevet rensat op og fik samtidig ændret tilløb fra åen for at undgå ophobninger af sand. Dette arbejde var desværre ikke tilstrækkeligt da mølledammen trænger til endnu en oprensning.

Da det er et stærkt ønske og en oplagt mulighed at udnytte de rekreative potentialer ved mølledammen, ønskes dammen oprenset. Desuden vil det optimere anvendelsen af mølledammen som et lokalt åndehul, såfremt der etableres opholdsfaciliteter flere steder undervejs på ruten rundt om mølledammen.

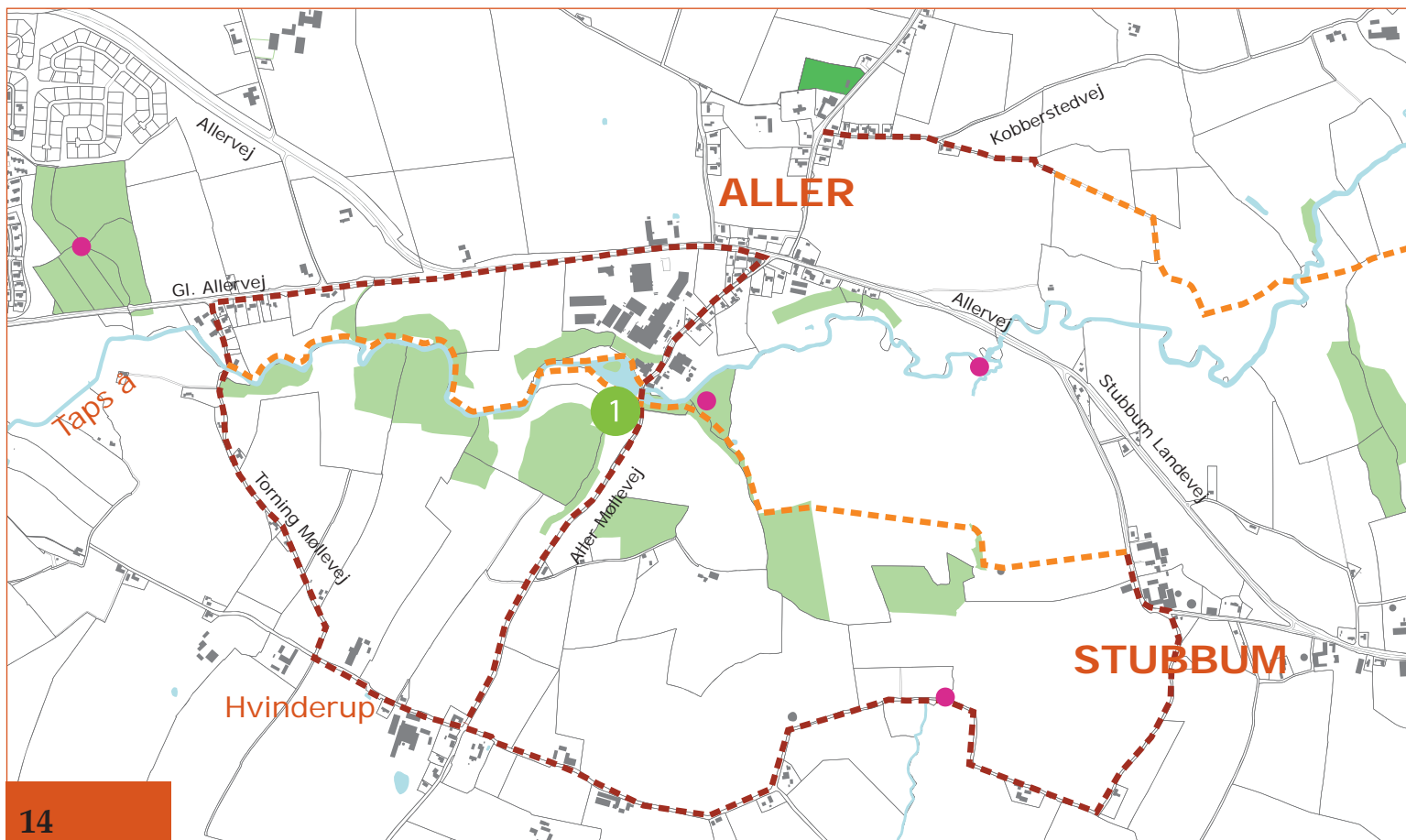
Særligt ét sted er det et stort ønske at der etableret nogle attraktive rammer for ophold og leg. Dette sted befinder sig på den sydlige side af åen, tæt ved fisketrappen og i tilknytning til det sted, hvor lokal-samfundet samles for at fejre Skt. Hans aften (jf. grøn markering 1 på kortet). Adgangen til stedet sker fra syd, med afkørsel fra Aller Møllevej. Et sådant rekreativt areal med borde/bænke og legeredskaber i natur-

materiale vil være til stor glæde for de lokale børn og øvrige beboere, samtidig med at her etableres en skøn rasteplass for eksempelvis cykelturister.

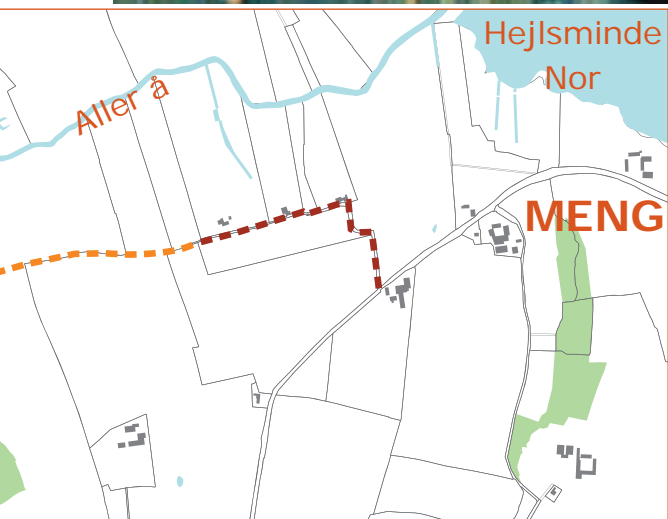
I de videre overvejelser kan indgå, at der etableres et opholds-/legeareal på den anden side af broen, ved det sted hvor det gamle møllehjul engang var monteret. Her, under de tætte trækrøner, forefindes en lille halvø, hvormed række oplevelsesdimensioner er tilstede. Det må midlertidigt være op til videre undersøgelser at afdække, hvorvidt fx oversvømmelse af stedet umuliggør etablering af et sådant rekreativt areal.

Skitseforslag til lege- og opholdsareal ved Aller Mølledam (modsatte side). I forslaget udnyttes den skønne beliggenhed tæt ved mølle, mølledam og lige ved fisketrappe til et lille areal med mulighed for leg og ophold (se markering på luftfoto ovenfor). Hermed aktiveres stedet både til fordel for lokale og turister i området. Forslaget er et eksempel på, hvordan stedet kan disponeres, og det indeholder dermed en række idéer, som den videre dialog kan tage udgangspunkt i. Den lille illustration øverst til højre viser den lille halvø på den anden side af broen.

Mulige tiltag

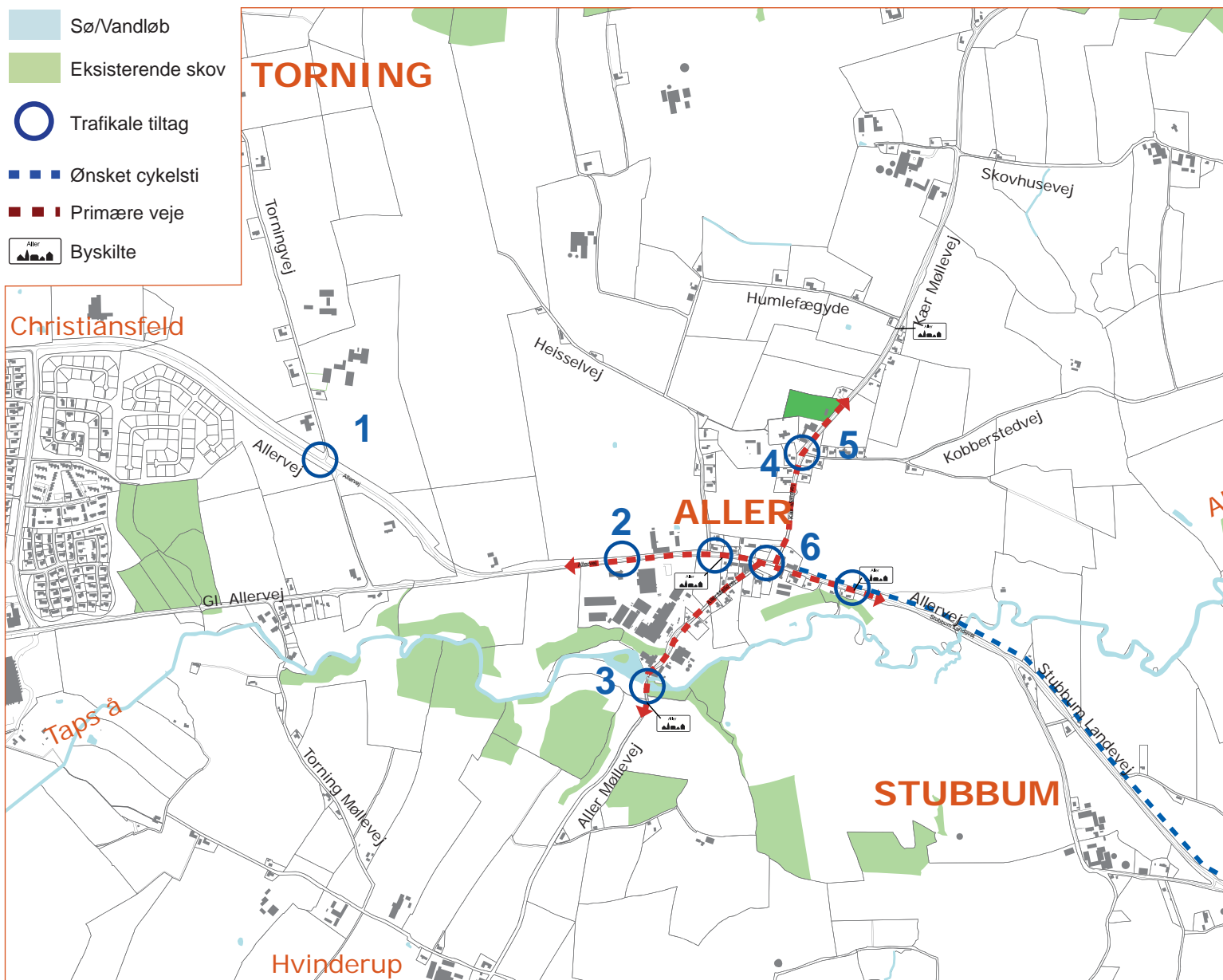

- Sø/Vandløb
- Eksisterende skov
- Grønne arealer
- Fredede fortidsminder
- 1 Rekreative arealer
- Ønskede stiftorbindelser
- Eksisterende stiftorbindelser

Øverst: kig til arealet foreslået til opholds- og legeareal ved mølledammen

Nederst: kig mod den sydlige bred og bagved det sted, hvor der tændes Skt. Hans bål.

Infrastruktur Trafiksikkerhed

Borgerne har udpeget en række problematiske steder i området. I denne plan formidles de udpegede steder og de trafiksikkerhedsmæssige problemer, der eksisterer her. De endelige løsningsforslag bør dog bero på en egentlig trafikplan, hvor sognet og tilstødende områder behandles i sin helhed. En sådan trafikplan er en omfattende og specialiseret opgave og ligger derfor uden for dette projekt. Det er dog generelt et forbedrende tiltag at sikre, at byzonen er tydeligt markeret med byskilte som minimum. Desuden kan der i de mest belastede kryds udføres tiltag, der visuelt virker hastighedsdæmpende, hvilket fx kan gøres ved hjælp af strategisk plantede træer eller kantning af vejen.

Det er vel at mærke nødvendigt i de hastighedsdæmpende foranstaltninger at tage hensyn til store køretøjer, som fx landbrugsmaskiner. Det må derfor indtænkes, at køretøjer kan passere de hastighedsdæmpende foranstaltninger, eller at der findes alternative ruter.

I det følgende beskrives de problempunkter, som borgerne peger på, men først skal det nævnes, at der generelt er behov for forbedringer af vejbelægningen på områdets veje - eksempelvis kan nævnes Humlefægde og Torningvej.

1: Krydset Allervej / Torningvej

Overblikforholdene er ringe ved udkørsel fra Torningvej. Dette skyldes reduceret udsyn p.g.a. de eksisterende jordvolde og udkørsel over cykelsti, der løber parallelt hermed. Desuden reducerer den eksisterende skiltning udsynet, og omlægningen af det forhenværende vejforløb skaber risiko for fejltolkning af kryds / udkørsel.

Her er ikke blot tale om skiltningsproblem, men endvidere behov for ændring af udkørselens vejforløb samt fjernelse af dele af jordvolden.

2: Tung erhvervstrafik og skiltning

Der er en del til- og frakørsel af lastbiler til Aller Mølle. Ofte foranlediger det uheldige trafikale forhold på Allervej, hvilket skyldes at flere af lastbilerne kommer langvejs fra og parkerer ved indkørslen for at overnatte til af-/pålæsning næste morgen.

skiltning til Aller i rundkørslen i Christiansfeld samt ved krydset Koldingvej/Allervej.

Endvidere forveksler særligt de udenlandske chauffører Arlavej med Allervej, hvilket skaber ekstra unødigt tung trafik i området. Også i denne sammenhæng er der behov for bedre skiltning.

Kantmarkering af cykelsti på Allervej, med Aller Mølle og indkørsel hertil i baggrunden.

Ankomst til Aller Mølle fra syd ad Aller Møllevej (tv) og gårdsplads ved Aller Mølle, set fra syd (th)

Virksomheden er placeret tæt på vejsving og bakke, og desuden er Allervej ikke særlig bred. Tidligere har der været problemer med lastbilers kørsel ind over cykelsti på den nordlige side af Allervej, umiddelbart modsat indkørslen. Dette er dog løst ved kantmærkning på en kortere strækning. For at byde cyklister mere sikre forhold på stien, ønskes denne kantmærkning fortsat i begge retninger. I den sammenhæng er det desuden et ønske, at cykelstien med jævne mellemrum fejes for sten, da de kan være til stor gene.

Med hensyn til parkerede lastbiler i området peger borgerne og Aller Mølle selv på en løsning. Denne består i, at lastbilerne henvises til parkering i erhvervsområdet ved Christiansfeld, hvilket nødvendiggør skiltning og at der stilles et egnet areal til rådighed.

Et andet problem relateret til det forhold at den tunge trafik ofte skaber risikofyldte situationer består i, at skiltningen der henviser til virksomheden, på nuværende tidspunkt står nogle markskel mod vest. Ofte enten overser eller ser chaufførerne skiltningen for sent, hvilket medfører nogle risikable kørselsmanøvre.

Særligt på grund af ovennævnte trafik og den øvrige tunge trafik til og fra området, er det et stort ønske, at der opsættes tydelig skiltning til Aller. Særligt savnes der bedre

3: Aller Møllevej

Aller Møllevej går gennem Aller Mølles gårdsplads umiddelbart på den nordlige side af overgangen ved Taps å. Her opleves det ofte at trafikken, der passerer et område der fungerer som arbejdsområde, kommer med for stor hastighed.

Tidligere har der på den sydlige side af broen været opstillet et 30 km-hastighedsskilt efter byskiltet, men dette er taget ned igen.

Det er et stort ønske enten at det omtalte skilt sættes op påny, eller at der sker skiltning af gårdsplads / arbejdsområde.

4: Forbedret trafiksikkerhed ved friskolen

Aller Friskole ligger ved Kær Møllevej på en del af vejstrækningen, som har et relativt lige forløb. Ved skolegården knækker vejforløbet dog en anelse, hvilket samlet set resulterer i, at her ofte opleves forbigående trafik med for høj fart.

Det forhold har affødt et stærkt ønske om, at der udføres nogle trafiksikkerhedsforbedrende og hastighedsdæmpende tiltag.

I skitseforslaget på side 18 illustreres forslag til ændringer af stedets fysiske rammer. Skitseforslaget tager udgangspunkt i skitseforslaget til kirkepladsen (se side 13), men i den videre bearbejdning er det nødvendigt at der sker en afstemning af de to forslag. Dette anbefales gjort i en helhedsplan for det samlede område, hvilket med fordel inddrager overvejelser om eventuelle fremtidige udstykninger på Kær Møllevej og Kobberstedvej.

Skitseforslag til bedre trafikikkerhed ved Aller Friskole. Forslaget indeholder en række idéer, P som kan indgå i de efterfølgende overvejelser om projektet. Skoletrafik og nærhed til skolen foreslås markeret med hævet flade og ændret belægning på en vejstrækning ved skolen. I nord markeres ankomsten til området med en kort hævet flade, som et forvarsel til at vejen passerer skoleområde. I syd kan plantes to træer, der markerer området, og i nord forstærkes denne hastighedsdæmpende teknik til to rækker af træer. Som endnu et trafikikkerhedsforbedrende element forlænges det eksisterende fortov til SFO'ens udkørsel (opfyldning af grøft påkrævet), og endvidere opsættes lysskiltning af skoleområde.

Mulige tiltag

Det skal understreges, at det er nødvendigt i den videre dialog og bearbejdning af det viste forslag, at tage hensyn til store køretøjers passage, hvilket bl.a. omfatter landbrugsmaskiner. Med hensyn til sidstnævnte skal der i det endelige projekt ligeledes tages højde for tunge køretøjers kørsel i svinget Kær Møllevej / Køberstedvej.

Desuden er der dårlige af- og påstigningsforhold hvor bussen stopper på Allervej ud for T-krydset ved Aller Møllevej. Her står børnene nærmest på vejen. På grund af de dårlige busforbindelser har friskolen investeret i egen bus, der kører morgen og eftermiddag, for at transportere skolebørn frem og tilbage.

Skoleområdet ønskes endvidere markeret med et kombineret lyssignal og hastighedsmåler, svarende til dem opstillet i Vonsild.

For de af områdets børn, der går i skole uden for området, er der store problemer med at komme hjem om eftermiddagene. Forbindelserne i den kollektive trafikplan passer dårligt sammen. Hverdagens sidste bus passerer Aller kl. 16.35, mens der ikke er nogen busbetjening af skolen i det tidsrum, hvor de fleste børn slutter deres skoledag.

Øvrige vejforhold

Foruden ovennævnte forhold nærer borgerne ønsker om, at der foretages overblikforbedrende og hastighedsdæmpende tiltag i de farlige vejkryds ved Kær Møllevej/Køberstedvej (5) og Aller Møllevej/Allervej (6).

For de, der ønsker at anvende busforbindelserne i forbindelse med shopping, eksisterer der de samme problemer. De bliver nødt til at vente med at handle til omkring middagstid, hvor de har en chance for at komme med bussen ud og hjem. Ellers må de betale for taxikørsel. Endvidere er der ingen busser i weekender, helligdage og i skolernes sommerferie.

Cykelsti

Det er et ønske i lokalsamfundet, at den eksisterende cykelsti fra Aller fortsættes videre mod øst til Mengvej, hvorfra det er muligt at anvende den mindre befærdede Mengvej videre til Hejlsminde.

Kollektiv trafik

Det er et generelt problem at de offentlige bussers køreplaner ikke er afpasset skoletimerne. Om morgenen kan børn, der fx kommer fra Stepping og andre yderområder, ikke nå i skole til tiden. Om eftermiddagen betjenes skolen først af en bus, når børnene har fået fri. I stedet er børnene nødsaget til at gå til Allervej og stå på busen her.

Samlet set afstedkommer ovenstående følgende forbedringsønsker:

- 1) busskur ved stoppested på Allervej. Gerne buslomme.
- 2) busafgange, der betjener skolen hver gang de passerer Aller
- 3) køreplaner skal tilpasses, så den videre transport til/fra skole stemmer overens.
- 4) busbetjening af området i weekend og sommerferie - fx via telebusordning

Bemærkninger fra borgerne

Udviklingsgruppen har behandlet de bemærkninger til udviklingsplanen, der fremkom på borgermødet og i løbet af offentlighedsfasen.

Indkommende bemærkninger til udviklingsplanen for Aller og omegn på borgermødet:

I forbindelse med forslaget om trafiksanering af Kær Møllevej, var der en gruppe borgere, der ønskede vejen gjort 1 meter bredere. Samtidig ønskes saneringen under hensyn til, at tung trafik/landbrugsmaskiner stadig kan passere.

En række borgere foreslog, at der opsættes lyssignaler op på alle indfaldsveje til Aller, som påpeger nærliggende skole og deraf afledt nedsættelse af hastighed.

I forbindelse med forslaget om forlængelse af cykelstien fra Aller til Hejlsminde, blev der foreslået en alternativ rute over Boesensvej – Skovrødvej - Mengvej. Alternativet blev fremsat, fordi der i dag er en smal bro over Taps å og vejen ikke er særlig bred. En cykelsti langs vejen kan derfor blive vanskelig at gennemføre.

Ligeledes blev der ytret ønske om at gennemtænke cykelstiforløbet ved Cuben. I dag er praksis at cyklister cykler på vejen på strækningen mellem Cuben og Christiansfeld by. Dette fordi den nuværende sti ledes igennem parkerne. En forlængelse af stien fra Cuben ad Arlavej til Kongensgade, vil være at foretrække.

Nogle borgere ytrede ønske om, at Gl. Allervej videreføres som sti, der udmunder i svinget på Allervej, lige før Aller Mølle, således at man her kan krydse vejen og fortsætte på eksisterende cykelsti.

I forbindelse med forslag til stisystem i området, blev der ytret ønske om, at det på udvalgte strækninger gøres muligt at ride på hest. Dette både fordi der er rideskole i området, men også fordi der i området eksisterer en del hestehold.

Endvidere blev der på mødet fremsat forslag om, at områdets natur og særkender formidles i større udstrækning. Margueritruen løber igennem området, og det er derfor nærliggende at formidle områdets forskellige kulturspor.

Indkommende bemærkninger til udviklingsplanen for Aller og omegn i offentlighedsfasen:

2 borgere har gjort indsigelse mod stisystemer i det åbne land. Borgerne gør opmærksom på, at der aldrig har eksisteret en decideret kirke sti, men at det har været gamle driveveje for kreaturer. I takt med at kvægbesætninger er blevet nedlagt, blev vejene også nedlagt og indlemmet i landbrugsjord. En genoplivning af stier i området fra Aller mod Meng vil derfor give flere problemer, og da en del af de foreslåede strækninger i perioder ligger under vand, frarådes

dette tiltag. Det argumenteres endvidere at tiltagene vil medføre at lodsejere får delt deres marker og dyrelivet vil blive forstyrret.

I bemærkningerne tilsluttes idéen om en sti fra Åkær til Kobberstedvej, som vil gennemløbe et flot naturområde med et rigt plante- og dyreliv. Stien vil være til glæde for naturinteresserede borgere/turister, samt kondiløbere og vandrere, da der vil kunne etableres en sammenhængende rute, som munder ud i Aller. Dette kræver dog, at man kan indgå aftaler med berørte lodsejere og Dansk Naturfredningsforening.

En del borgere har tilsluttet sig de i planen foreslåede byggegrunde ved Kær Møllevej og Kobberstedvej. Dette vurderes at skabe en helhed og svare til ønsket om en moderat tilvækst i byen. Det påpeges dog, at der bør tages hensyn til, hvor højt der må bygges og at boligerne indpasser sig i forhold til eksisterende bebyggelse.

I offentlighedsfasen er endvidere indkommet en del kommentarer vedrørende udkørslen fra Torningvej og Gl. Allervej til Allervej. Det påpeges, at her er særdeles ringe overblikforhold, som bevirker en lange række farlige trafiksituationer. Desuden er der erfaringer med, at den tunge trafik har problemer med at passere begge udkørsler. Udkørslen fra Torningvej ønskes gjort bredere ved at fjerne græsarealet midt på vejen, samt ved at fjerne vejskilte, der tager udsyn. Desuden ønskes voldene gjort mindre. Cykelstien ønskes markeret bedre ved at hæve stiens passage i krydset, og skiltningen ønskes flyttet op ad Torningvej, så trafikanten bliver mere opmærksomme derpå. Sidst foreslås evt. opsættelse af fuldstopskilt. Udkørslen fra Gl. Allervej ønskes gjort bredere, idet skiltning og vold tilpasses, således at der skabes frit udsyn.

Dette hæfte er udarbejdet af Udviklingsgruppen under Aller Sogns Ungdoms- og Borgerforening for at tilkendegive, hvorledes borgerne mener, at landsbylivet og landsbymiljøet bedst kan styrkes og udvikle sig, samt hvordan landskab og bygningsværdier bør beskyttes.

Det er Udviklingsgruppens håb, at hæftet vil blive et nyttigt værktøj for borgere, virksomheder, foreninger og kommune i arbejdet med at udvikle Aller og omegn som et initiativrigt og inspirerende sted at bo i mange år frem.

Kontaktperson:

Anette Wolff
Torningvej 22
6070 Christiansfeld

Mob. 23 27 51 77
E-mail: anette.wolff@mail.dk

